

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Jarabee, Pleegzorg

Hengelo

Toezicht Jeugdigen in Jeugdhulp (JIJ)

Rapport Jarabee, pleegzorg

De hulpaanbieder aan het woord

Op deze punten uit het rapport zijn we trots:

We zijn er trots op dat de cliënten een goede vertrouwensband ervaren met de pleegzorgbegeleiders, ze voelen zich gesteund en merken dat er snel en efficiënt hulp ingeschakeld wordt als dit nodig is (matched care).

We zijn trots op onze deskundige en bekwame medewerkers.

Verder zijn we verheugd dat de pleegouderraad zo betrokken is en haar rol goed kan nemen om een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van zorg.

Ook zijn we trots op de samenwerking met onze partners, zoals gemeenten en GI's en dat zij onze specialistische kennis, kunde en de samenwerking als goed en effectief ervaren.

Met deze punten gaan we aan de slag:

-De wijze van rapporteren wordt verbeterd (zichtbaar in derde kwartaal). Dit doen we door training van onze medewerkers, eenduidige verslaglegging, toetsing door middel van interne audits. Hiermee wordt concreet en overzichtelijk hoe de veiligheid is van de jeugdige in het pleeggezin.

-Tijdens de pleegouderbegeleidingsgesprekken maken we ruimte voor het goede gesprek rond cliënt-tevredenheid met pleegouders en jeugdigen. Daarnaast zorgen we voor gehoor via medezeggenschap en Jeugdstem. Hieruit willen we leren om onze processen te verbeteren.

-Jarabee heeft interne acties vanuit transparantie en nabijheid uitgezet om sturingsinformatie op financiën constructief te borgen. Waardoor we samen met onze partners zichtbaar beter in control zijn. Om daarmee tevens de continuïteit van zorg te borgen voor de middellange termijn.

-We analyseren signalen (meldingen/klachten) periodiek om daarmee de kwaliteit te verbeteren en breakdowns te voorkomen.

Wat gaan jeugdigen en ouders hiervan merken?

Jeugdigen en ouders merken dat we hen actiever gaan betrekken bij de verbetering van processen ten aanzien van cliëntervaring en veiligheid. De verbeteracties gaan tevens een positief effect hebben op de communicatie en integrale samenwerking met ketenpartners. Professionele afwegingen omtrent veiligheid, hulp of begeleiding zijn navolgbaar in het dossier en begrijpelijk voor jeugdige, (pleeg)ouders.

Conclusie van de inspectie

De inspectie is positief over de lerende houding van Jarabee, pleegzorg en het beoogde effect op jeugdigen en ouders. Jarabee, pleegzorg scoort overwegend licht- en donkergroen op de getoetste normen. Dit houdt in dat de inspectie veelal positieve punten constateert. Op zeven normen zijn er aandachtspunten tot verbetering op onderdelen van de norm. Op twee normen zijn verbeterpunten geformuleerd. Jarabee, pleegzorg heeft laten weten aan de slag te gaan met de aandachtspunten. De voorgenomen verbeteracties geven de inspectie vertrouwen in het aanpakken van de aandachts- en de verbeterpunten en het voortzetten van de zorg die Jarabee, pleegzorg biedt.

1 Inleiding

In april 2023 voerde de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (hierna: inspectie) toezicht uit naar de pleegzorg bij Jarabee, Stichting voor Jeugdzorg in Twente.

Aanleiding

De inspectie besloot om vanaf het najaar van 2022 meerdere instellingen te bezoeken die pleegzorg bieden. Reden voor deze bezoeken is dat de inspectie al langere tijd geen toezichten heeft uitgevoerd binnen pleegzorg. Met dit toezicht krijgt de inspectie een breder beeld over de kwaliteit en veiligheid van dit jeugdhulpaanbod en geeft hier op instellingsniveau een oordeel over.

Doel van het toezicht was om te bepalen of de pleegzorg afdeling van Jarabee, Stichting voor Jeugdzorg in Twente, verantwoorde hulp biedt.

Opzet van het onderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd aan de hand van het toetsingskader Het JIJ-kader. Dit toetsingskader bestaat uit drie thema's: ontwikkelingsgerichte hulp, de deskundige hulpverlener en goed bestuur. In dit onderzoek is naar alle normen uit het toetsingskader gekeken.

Het volledige toetsingskader is te vinden op:

www.igj.nl/publicaties/toetsingskaders/2021/01/05/het-jij-kader.

Beschrijving Jarabee, Stichting voor Jeugdzorg in Twente

Jarabee, Stichting voor Jeugdzorg in Twente (hierna Jarabee) is in 1999 opgericht en staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 060915940021. Het hoofdkantoor is gevestigd in Hengelo. Jarabee is een organisatie voor specialistische jeugd- en opvoedhulp in de regio Twente. Jarabee biedt naast pleegzorg onder andere ambulante hulp, diagnostiek en behandeling, consultatie, gezinshuizen, spoedzorg en crisisopvang en verblijf.

Onder het 24-uurs aanbod van Jarabee valt pleegzorg. Jarabee heeft drie pleegzorgteams: Hengelo, Almelo en Enschede die de pleegzorgbegeleiding uitvoeren. Daarnaast is er een team werving, selectie, scholing en matching (hierna team WSSM) met zeven medewerkers die zowel de screening en matching uitvoeren. Deze teams bestaan in totaal uit 41 professionals welke hbo geschoold en SKJ-geregistreerd zijn. Aan de vier teams zijn vijf gedragswetenschappers en een manager pleegzorg gekoppeld. Pleegzorg en de gezinshuizen vallen onder de manager pleegzorg met daarboven de bestuurder. Ten tijde van het toezicht had Jarabee ongeveer 600 jeugdigen in ruim 500 pleeggezinnen.

Jarabee bevindt zich in een roerige tijd door de kwetsbare financiële positie van de organisatie; hetgeen risico's voor de continuïteit van zorg oplevert. De Jeugdautoriteit, de jeugdhulpregio Twente en de inkooporganisatie SamenTwente/OZJT zijn hierbij nauw betrokken en werken met Jarabee aan een herstel- en continuïteitsplan.

2 Conclusie

In dit hoofdstuk geeft de inspectie haar conclusies weer. Daarnaast wordt in dit hoofdstuk beschreven hoe het vervolg van het toezicht eruit zal zien.

Analyse

De inspectie constateerde op de volgende normen alleen positieve punten:

- Wensen, behoeften, mogelijkheden van jeugdigen, ouders en netwerk zijn bekend bij hulpverleners.
- Jeugdigen en ouders worden met respect behandeld en ervaren begrip, vertrouwen en veiligheid.
- De hulp aan jeugdigen en ouders draagt bij aan een gezonde ontwikkeling in een zo thuis mogelijke omgeving.
- Hulpverleners handelen methodisch en ontwikkelingsgericht.
- Hulpverleners reflecteren op en verbeteren hun eigen handelen en het handelen van hun collega's.
- De bestuurder stelt de maatschappelijke doelstelling en het belang van de jeugdigen centraal.

Verbetering is nodig op de volgende normen:

- Hulpverleners maken professionele afwegingen over de veiligheid van jeugdigen.
- De bestuurder richt de organisatie zodanig in dat deze redelijkerwijs leidt tot verantwoorde hulp.

De inspectie constateerde aandachtspunten op de volgende normen:

- Jeugdigen en ouders hebben, waar mogelijk, regie over hun leven en welbevinden.
- Jeugdigen worden ondersteund om hun sociale netwerk in stand te houden of uit te breiden.
- Hulpverleners bieden hulp die aansluit bij de problematiek, ontwikkelingsbehoefte en mogelijkheden van jeugdigen en hun ouders.
- Hulpverleners handelen methodisch en ontwikkelingsgericht.
- Hulpverleners bieden samenhangende en waar nodig integrale hulp aan jeugdigen en hun ouders.
- De bestuurder verbetert, in een lerend werkklimaat, continu zijn prestaties en de resultaten van de hulp.
- De bestuurder biedt jeugdigen en hun ouders de mogelijkheid voor hun individuele belangen op te komen.

De aanbieder heeft laten weten inmiddels verbetermaatregelen doorgevoerd te hebben en is voornemens nog verdere verbetermaatregelen in te zetten. Deze treft u op pagina 2 van dit rapport.

De inspectie acht Jarabee, pleegzorg in staat om verantwoorde hulp te bieden en vertrouwt erop dat Jarabee, pleegzorg de door hem zelf aangegeven concrete verbetermaatregelen treft.

Vervolg

De inspectie acht de aanbieder in staat om verantwoorde hulp te bieden en vertrouwt erop dat Jarabee, pleegzorg concrete verbetermaatregelen doorvoert om aan alle normen te voldoen en blijft ontwikkelingen volgen.

3 Resultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het toezicht gepresenteerd, zoals de inspectie deze aantrof op het moment van toezicht. De inspectie geeft per norm aan wat haar oordeel is. De inspectie beoordeelt de normen op een vierpuntschaal:

- *De aanbieder voldoet aan de norm. De inspectie constateert op deze norm alleen positieve punten.*
- *De aanbieder voldoet grotendeels aan de norm. De inspectie constateert op deze norm veelal positieve punten, verbetering is op punten mogelijk.*
- *De aanbieder voldoet grotendeels niet aan de norm. De inspectie constateert op deze norm overwegend negatieve punten, verbetering is noodzakelijk.*
- *De aanbieder voldoet niet aan de norm. De inspectie constateert op deze norm nauwelijks tot geen positieve punten, verbetering is zeer noodzakelijk.*
- *De inspectie heeft deze norm niet beoordeeld.*

Thema 1: Ontwikkelingsgerichte hulp

In dit thema kijkt de inspectie naar in hoeverre de hulp gericht is op de ontwikkeling van de jeugdige en diens gezin.

In onderstaand figuur ziet u wat de oordelen zijn van de inspectie op de normen die vallen onder dit thema.

Beeld

Eigen regie

Respect

**Sociaal
netwerk**

**Gezonde
ontwikkeling**

Hieronder leest u per norm een toelichting op het oordeel van de inspectie.

Norm 1.1		Oordeel
	Wensen, behoeften, mogelijkheden van jeugdigen, ouders en netwerk zijn bekend bij hulpverleners.	

De inspectie hoort in de gesprekken met screeners/matchers, pleegzorgbegeleiders, een ouder en pleegouders dat wensen, behoeften en mogelijkheden van pleegkinderen, ouders en pleegouders breed worden uitgevraagd en in kaart worden gebracht. In het geval van een bestandpleeggezin is dit de taak van het team WSSM en gebeurt dit vóór aanvang van een plaatsing. Bij netwerkpleeggezinnen zit het pleegkind veelal al in het pleeggezin en wordt dit ten tijde van de plaatsing door de pleegzorgbegeleider in kaart gebracht.

De screening bestaat uit één of twee gesprekken met pleegouders, waarbij hun levensverhaal, gezin en opvoedstijl uitgebreid wordt uitgevraagd. Pleegouders vullen vragenlijsten in en er vinden gesprekken plaats met ouders en het pleegkind. Pleegouders vertellen dat ze de screening als uitgebreid en leerzaam ervaren. Om het pleeggezin te leren kennen geven screeners/matchers aan ook de biologische kinderen van pleegouders te spreken. De screeners/matchers geven aan dat ze een actueel beeld proberen te vormen en ook contact opnemen met de verwijzer, school en andere hulpverleners.

De aspirant pleegouders volgen een STAP-training bestaande uit vijf avonden met als thema's: biologische kinderen, trauma, hechting, gedrag en seksualiteit.

De screeners/matchers maken gebruik van de methodiek methodisch matchen van het Nederlands Jeugd Instituut. De gedragswetenschappers kijken op verzoek van de screener/matcher mee tijdens de matching en hebben zo nodig contact met de verwijzers. Tijdens de plaatsing in het pleeggezin hebben de pleegzorgbegeleiders eenmaal per zes weken contact met de pleegouders, het pleegkind en de ouders om veranderingen in wensen, behoeften en mogelijkheden te signaleren en hierop in te spelen.

De inspectie ziet tijdens de inzage van dossiers in negen van de tien gevallen een actueel beeld van de jeugdigen en van het pleeggezin waarin wordt voortgebouwd op het plan.

'Ik ben positief over de screening. Was blij verrast over de informatieavond. Het gesprek en de Stap-cursus was veilig, open en eerlijk. In het verslag konden we onszelf herkennen. Een eerdere plaatsing werd afgebroken. De pleegzorgbegeleider heeft ons bij de breakdown goed ondersteund. Bij de vervolplaatsing is rekening gehouden met ons eigen kind totdat hij er klaar voor was.' *pleegouder*

Norm 1.2		Oordeel
	Jeugdigen en ouders hebben, waar mogelijk, regie over hun leven en welbevinden.	

Uit de gesprekken met pleegzorgbegeleiders, matchers/screeners, een ouder en pleegouders blijkt dat de hulpvraag en doelen van de geboden hulp in samenspraak met alle betrokkenen wordt bepaald. De inspectie heeft van matchers/screeners, pleegzorgbegeleiders en pleegouders vernomen dat ouders en jeugdigen een belangrijke stem hebben bij de plaatsing in het pleeggezin.

'Als een puber niet wil, doen we het niet. Er is dan geen kans van slagen'. *matcher/screener*

Pleegzorgbegeleiders en pleegouders vertellen dat er zowel een pleegzorgbegeleidingsplan is voor de pleegouders als een werkplan voor de pleegkinderen. In de dossiers die de inspectie heeft ingezien zijn deze beide plannen ook aangetroffen en blijkt dat het plan is besproken met betrokkenen. Pleegzorgbegeleiders vertellen dat ze jeugdigen boven en onder de 12 jaar proberen alleen te zien en te spreken, bijvoorbeeld door een ijsje te eten, met de hond te wandelen of een spel te doen.

Bij zes van de tien dossiers die de inspectie heeft ingezien, bepalen jeugdige en ouders mede de hulpvraag en hulp en hebben de regie. Volgens de verwijzers hebben jeugdigen en ouders met name bij pleegoudervoogdij weinig inbreng. Verwijzers hebben in principe de regie en werken nauw samen in belang van jeugdige en (pleeg)ouders, waarbij de pleegzorgbegeleider meer de pleegouder betreft en de gezinsvoogd/de gemeente meer de jeugdige en de ouders.

Aandachtspunt:

- Hoewel de inspectie in dossiers positieve voorbeelden heeft gezien van manieren waarop ouders betrokken worden bij de pleegzorg die hun kinderen ontvangen, kan Jarabee zich nog verder professionaliseren op methodisch handelen op het betrekken van ouders en jeugdigen, zoals gedeeld opvoederschap, ook wanneer sprake is van een jeugdbeschermingsmaatregel.

'We stimuleren de werkers om de jeugdige apart te spreken. Bij casusbesprekingen vragen we na wat het kind er zelf van vindt. Soms wil het kind niet in gesprek en bespreken we wat wel mogelijk is, waar zit de ingang?' *gedragswetenschappers*

Norm 1.3		Oordeel
	Jeugdigen en ouders worden met respect behandeld en ervaren begrip, vertrouwen en veiligheid.	

Uit de gesprekken met pleegouders en de vragenlijsten die pleegouders hebben ingevuld blijkt dat zij over het algemeen erg tevreden zijn over de pleegzorgbegeleiders. Zij voelen zich ondersteund,

en geven aan dat de pleegzorgbegeleiders goed bereikbaar zijn en snel en efficiënt hulp inschakelen als dit nodig is. Ook pleegkinderen zijn positief over de pleegzorgbegeleiders. In de gesprekken die de inspectie heeft gevoerd met pleegkinderen en pleegouders hoort zij tevens terug dat pleegzorgwerkers investeren in het opbouwen van een (vertrouwens)relatie met de jeugdigen. Een enkele keer hoort de inspectie over wisseling van een pleegzorgbegeleider.

'Toen ik een nieuwe partner kreeg is de pleegzorgbegeleider twee uur bij me op bezoek geweest, zodat we ons verhaal konden doen en is gesproken over uitbreiding van de bezoeksregeling. Als er iets is dan app ik de pleegzorgbegeleider.' *ouder*

Norm 1.4		Oordeel
	Jeugdigen worden ondersteund om hun sociale netwerk in stand te houden of uit te breiden.	

Uit de gesprekken met pleegkinderen, pleegouders en medewerkers blijkt dat de pleegzorgbegeleiders aandacht besteden aan het onderhouden en/of uitbreiden van het netwerk van de pleegkinderen. De pleegkinderen vertellen dat ze een stem hebben in de omgangsbegeleiding. De gedragswetenschappers geven aan dat bij de start in gezamenlijkheid de omgangsregeling wordt bepaald. Soms wordt de checklist oudercontacten in de pleegzorg (CHOP) ingevuld in afstemming met de verwijzer om een besluit over de omgangsregeling te nemen. Bij een aantal pleegouders hoort de inspectie dat de omgang lastige momenten kent. De verwijzers noemen ook dat contact met gezin en/of netwerk van herkomst belastend kan zijn voor pleegouders en pleegzorgbegeleiders. Ze in een spagaat kunnen komen met betrekking tot de omgang. De verwijzers gaan hierover het gesprek aan met de pleegzorgbegeleiders. De inspectie hoort in de gesprekken met pleegkinderen, pleegouders en medewerkers terug dat pleegkinderen een passende vrijetijdsbesteding hebben, dat geprobeerd wordt om het lidmaatschap bij een sportclub na plaatsing in een pleeggezin aan te houden. Waar gewenst, wordt een nieuwe lidmaatschap of bijvoorbeeld muzieklles georganiseerd.

Aandachtspunt:

- Daar waar mogelijk is de pleegzorg gericht op terugkeer van de jeugdige naar de eigen ouders. Daar waar dit niet mogelijk is, is het voor de ontwikkeling van de jeugdige van belang het contact tussen ouders en jeugdige en hun netwerk te behouden. Jarabee kan meer expliciete aandacht hebben voor een ieders wensen (meerzijdige partijdigheid), met een focus op de gedeelde wens dat het pleegkind goed opgroeit.

“Tegenwoordig wordt er meer naar het belang van oud netwerk voor pleegkind gekeken, dat is bodem voor een pleegkind.’ verwijzer

Norm 1.5		Oordeel
	De hulp aan jeugdigen en ouders draagt bij aan een gezonde ontwikkeling in een zo thuis mogelijke omgeving.	

In de gesprekken met medewerkers hoort de inspectie terug dat het uitgangspunt van Jarabee is om bij problemen zoveel mogelijk te proberen om de jeugdige met hulp thuis te laten wonen. Als alles geprobeerd is, de problemen te groot zijn en/of de veiligheid van de jeugdige in gevaar is, wordt waar mogelijk pleegzorg ingezet. Hierbij wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van netwerkpleegzorg, om het kind zo thuis mogelijk op te laten groeien en voor het kind zo min mogelijk veranderingen te laten plaatsvinden.

Medewerkers en pleegouders vertellen dat Jarabee bij de screening en matching kijkt in hoeverre het pleeggezin in staat is om een ontwikkelingsgerichte en veilige (fysieke) omgeving aan de pleegkinderen te bieden. Pleegzorgbegeleiders geven diverse voorbeelden van hoe ze het ontwikkelklimaat bij pleegouders observeren tijdens huisbezoeken en geven voorbeelden van sport/hobby en bijbaantjes van pleegkinderen.

Uit de vragenlijsten van de pleegouders blijkt dat de pleegzorgbegeleiding bijdraagt aan een gezonde en veilige ontwikkeling van de pleegkinderen.

Thema 2: De kundige hulpverlener

In dit thema kijkt de inspectie naar in hoeverre de hulpverleners in staat zijn om met voldoende actuele en passende kennis en kunde te handelen en in hoeverre hulpverleners met anderen samenwerken waar dat nodig is.

In onderstaand figuur ziet u wat de oordelen zijn van de inspectie op de normen die vallen onder dit thema.

Hieronder leest u per norm een toelichting op het oordeel van de inspectie.

Norm 2.1		Oordeel
	Hulpverleners maken professionele afwegingen over de veiligheid van jeugdigen.	

De matchers maken een inschatting van de risico's op seksueel grensoverschrijdend gedrag op basis van de voorgeschiedenis en het huidige gedrag van het pleegkind en vullen een checklist in om risico's breed in kaart te brengen. De gedragswetenschapper kan hierbij adviseren.

Medewerkers geven aan dat zij zicht houden op de veiligheid binnen een pleeggezin door middel van een jaarlijkse veiligheidschecklist en gesprekken met pleegouders. De veiligheidschecklist wordt niet met pleegkinderen besproken. Ook ontvangen pleegzorgbegeleiders informatie van de biologische ouders en betrokken hulpverleners over hoe het gaat in het pleeggezin.

Uit de interviews met pleegouders en verwijzers en uit de vragenlijst van de pleegouders blijkt dat pleegzorgbegeleiders regelmatig over veiligheid spreken tijdens huisbezoeken en multidisciplinaire overleggen. De meeste pleegouders geven aan dat dit open en transparante gesprekken zijn. Volgens één pleegouder is veiligheid geen expliciet thema en wordt er niet rechtstreeks naar gevraagd.

De dossiers die de inspectie heeft ingezien zijn wisselend van kwaliteit op het gebied van veiligheid. In een aantal dossiers is er in het plan aandacht voor het thema veiligheid en is er een ingevulde veiligheidschecklist opgenomen. In een aantal andere dossiers is beperkt informatie opgenomen over mogelijke veiligheidsrisico's voor de pleegkinderen en is de veiligheidschecklist ingevuld met kruisjes, maar zonder toelichting. Ook wordt uit de dossiers niet duidelijk of de gedragswetenschapper betrokken is bij afwegingen die veiligheid betreffen. De gedragswetenschappers geven aan dat risicotaxatie vragenlijsten als Delta, ARIJ of LIRIK worden

gebruikt en dat ze de pleezorgbegeleiders ondersteunen bij het maken van veiligheidsplannen. De verwijzers geven aan dat bij omgangsregelingen een ARIJ wordt ingevuld. In de dossiers ziet de inspectie de risicotaxatie vragenlijsten niet terug. Volgens de manager zijn de veiligheidslijsten lastig terug te vinden in de dossiers. De bestuurder geeft aan dat er bij Jarabee meer zicht komt op veiligheid in de pleezorgteams, maar dat informele gesprekken over veiligheid nog niet consequent worden vastgelegd in de dossiers.

De inspectie hoort van de manager pleezorg en pleezorgbegeleiders dat de meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling bekend is en ook gebruikt wordt. Nieuwe medewerkers volgen een e-learning over de meldcode. Volgens de pleegouderraad is er een thema-avond over veiligheid voor pleegouders georganiseerd.

Verbeterpunten:

- Het maken van professionele afwegingen over veiligheid van pleegkinderen dient systematisch en regelmatig plaats te vinden. Dit moet navolgbaar in het dossier worden opgenomen.
- Tevens moet navolgbaar zijn welke hulp of begeleiding wordt ingezet om risico's op het gebied van veiligheid te verminderen.

'Het is van belang voor de pleezorgbegeleider om kleine signalen leren te herkennen en deze te durven delen. Want dan kan de gedragswetenschapper interveniëren om te voorkomen dat zij te laat zijn.' *gedragwetenschapper*

Norm 2.2		Oordeel
	Hulpverleners bieden hulp die aansluit bij de problematiek, ontwikkelingsbehoefte en mogelijkheden van jeugdigen en hun ouders.	

Uit de gesprekken met medewerkers, verwijzers en pleegouders blijkt dat de pleezorgbegeleiders over actuele kennis beschikken die nodig is voor een goede uitvoering van hun werk en zich baseren op geldende professionele richtlijnen. Uit de gevoerde gesprekken met medewerkers en door het inzien van meerdere personeelsdossiers blijkt dat veel medewerkers al lange tijd in dienst zijn van Jarabee, veel ervaring hebben en hun kennis op peil houden door het volgen van trainingen.

Medewerkers, verwijzers en pleegouders vertellen dat pleezorgbegeleiders aanvullende hulp of intensieve pleezorg kunnen inzetten in afstemming met de verwijzers. Pleegouders geven aan dat de pleezorgbegeleiders snel en efficiënt hulp inschakelen als dit nodig is. De verwijzers en een pleegkind geven echter ook voorbeelden van veel verschillende externe hulpverleners en wachtlijsten bij het inschakelen van hulp, met als gevolg second best hulp. Van de pleegouderraad

en de pleezorgbegeleiders hoort de inspectie dat de doelgroep zwaarder wordt en er een toename is van breakdowns die leiden tot het beëindigen van de pleezorgplaatsing.

Bij 15 van de 21 ingevulde vragenlijsten geven pleegouders aan dat zij tevreden zijn over de ondersteuning die zij vanuit Jarabee krijgen en dat dit voldoende is. In de vragenlijsten staan ook voorbeelden van andere interventies die zijn ingezet om te komen tot een goede ontwikkeling. In de dossiers ziet en in de gesprekken hoort de inspectie dat meerdere interventies worden ingezet, zoals een methode Een-Taal erbij, ambulante spoedhulp of psychomotore therapie voor het pleegkind. Veelal wordt de afweging van de interventie beschreven in de dossiers.

Aandachtspunt:

- De inspectie ziet dat Jarabee inschat of er specifieke deskundigheid van andere disciplines nodig is bij pleezorg. Jarabee kan in de begeleiding en hulpverlening zich nog meer richten op het voorkomen van problemen, zoals breakdowns.

Norm 2.3		Oordeel
	Hulpverleners handelen methodisch en ontwikkelingsgericht.	

Uit de gesprekken met screeners/matchers blijkt dat de landelijke methode conform Handboek Methodisch Matchen wordt gebruikt. Medewerkers vertellen dat ze vanaf de start van de plaatsing focus hebben op wat het perspectief gaat zijn. De gedragswetenschapper kan hierbij geraadpleegd worden. Vanuit de gedragswetenschappers komt naar voren dat pleezorgbegeleiders te weinig ruimte hebben om nazorg te bieden aan ouders als het kind niet meer terug naar huis gaat. Bij ouders met een licht verstandelijke beperking is dat extra lastig.

Medewerkers geven aan dat er altijd een doel geformuleerd wordt met betrekking tot het perspectief. Daarnaast zijn er specifieke doelen gericht op het kind en de (pleeg)ouders. De inspectie ziet in zes van de tien dossiers dat de doelen haalbaar, concreet en ontwikkelingsgericht zijn geformuleerd. Medewerkers vertellen dat de doelen jaarlijks met het pleeggezin en indien mogelijk met pleegkinderen en ouder(s) worden geëvalueerd. Bij nieuwe plaatsingen zijn er vaker evaluaties, soms per maand of per half jaar. Betrokken verwijzer en ketenpartners sluiten hierbij aan. De inspectie ziet dit in de dossiers terug.

Gedragswetenschappers en pleezorgbegeleiders vertellen dat de doelen van de geboden hulp in samenspraak met alle betrokkenen worden bepaald. Uit de gesprekken met pleegouders en pleegkinderen en uit de vragenlijst onder pleegouders komt naar voren dat ze betrokken worden bij het maken van de doelen en de plannen. Eén pleegouder die de inspectie sprak is ontevreden en niet (goed) op de hoogte van het bestaan van een plan en de gestelde doelen. De pleegouderraad ziet graag dat Jarabee, de verwijzer en ketenpartners hun plannen en overlegmomenten (meer) op elkaar afstemmen.

Door de omzetting van de digitale cliëntdossiers naar Care4 zijn volgens medewerkers oudere documenten lastig terug te vinden.

Aandachtspunt:

- De inspectie verwacht dat Jarabee onderzoekt of nazorg vanuit pleegzorg bij ouders (met name met licht verstandelijke beperking) van kinderen die niet meer thuis kunnen wonen methodisch kan worden ingebed, daarbij leert van andere pleegzorgaanbieders, en afstemt met gemeenten hoe dat past binnen de beschikking of welke vorm van financiering hiervoor mogelijk is.

Norm 2.4		Oordeel
	Hulpverleners bieden samenhangende en waar nodig integrale hulp aan jeugdigen en hun ouders	

Uit de gesprekken met medewerkers, ouder, pleegouders en pleegkinderen blijkt dat er bij een pleegzorgplaatsing vaak meerdere hulpverleners betrokken zijn. De gecertificeerde instellingen die de inspectie heeft gesproken zijn positief over de samenwerking met de pleegzorgbegeleiders. De pleegzorgbegeleiders van Jarabee zijn laagdrempelig en constructief. Er is sprake van integrale samenwerking en gezamenlijke huisbezoeken en het is duidelijk wie regie heeft. In 2022 hebben de pleegzorgaanbieders en de gecertificeerde aanbieders in Overijssel samenwerkingsafspraken vastgelegd. De ouder, pleegouders en gedragswetenschappers geven aan hinder te ondervinden van personeelwisselingen van gezinsvoogden; er worden voorbeelden gegeven van tussen de drie en zeven verschillende gezinsvoogden (arbeidsmarktproblematiek). De gedragswetenschappers en de pleegzorgbegeleiders ervaren niet zozeer verschillen tussen gemeenten, maar wel tussen jeugdconsulenten, in hun rol en werkwijze.

'We dienen een jeugdhulpbepaling in bij een gemeente, stemmen af en de gemeente stemt af met de (pleeg)zorgaanbieder. Ingewikkeld is dat het Samen14 (SamenTwente) lijkt, maar dat is in de praktijk niet zo. Levert veel onduidelijkheid en extra werk voor ons op.' *gezinsvoogd*

De continuïteit van zorg voor pleegkinderen is standaard tot 21 jaar. De pleegouderraad geeft aan dat bij pleegoudervoogdij minder inzet van de pleegzorgbegeleider mogelijk is.

De pleegouders geven via de ingevulde vragenlijsten aan dat voor hen helder is voor welke zaken ze de pleegzorgbegeleider kunnen benaderen en wanneer ze zich moeten richten tot de jeugdbeschermer, verwijzer of andere betrokken hulpverlener.

Aandachtspunt:

- Uit het toezicht blijkt dat de samenwerking met de gemeenten en gecertificeerde instellingen nog niet optimaal verloopt. Het verbeteren van de ketensamenwerking vraagt om continue aandacht en investering, zowel op casus- als op een meer overstijgend niveau.

Norm 2.5		Oordeel
	Hulpverleners reflecteren op en verbeteren hun eigen handelen en het handelen van hun collega's.	

De pleegzorgbegeleiders en de gedragswetenschappers volgen intervisie en hebben casuïstiek besprekingen. Uit de gevoerde gesprekken met pleegzorgbegeleiders, inzage van de personeelsdossiers en het opleidingsplan blijkt dat pleegzorgbegeleiders investeren in hun vakmanschap door het volgen van opleiding. De verwijzers en de medewerkers zijn tevreden over het lerend werkklimaat bij Jarabee. Hiernaast merkt de inspectie op dat de medewerkers die zij heeft gesproken zich tijdens de gesprekken reflectief opstellen.

Thema 3: Goed bestuur

In dit thema kijkt de inspectie naar in hoeverre de organisatie op een goede wijze wordt bestuurd en een lerende organisatie is die zich voortdurend verbetert.

In onderstaand figuur ziet u direct wat de oordelen zijn van de inspectie op de normen die vallen onder dit thema.

In onderstaande tabel leest u per norm een toelichting op het oordeel van de inspectie.

Norm 3.1	Oordeel
 <p>De bestuurder¹ stelt de maatschappelijke doelstelling en het belang van de jeugdigen centraal.</p>	

De manager pleegzorg vertelt dat de visie van Jarabee aansluit bij de landelijke visie: zoveel mogelijk jeugdigen wonen thuis, zoveel mogelijk inzet van lichte hulp en uithuisplaatsing voorkomen. De bestuurder vertelt dat pleegzorg vervangend opgroeien is. Uit gesprekken met medewerkers en de pleegouderraad heeft de inspectie vernomen dat de bestuurder en de manager pleegzorg goed betrokken zijn bij pleegzorg, de klantreis centraal stellen, transparant over de strategische koers en financiën zijn, zich benaderbaar opstellen en de visie intern en extern uitdragen.

Norm 3.2	Oordeel
 <p>De bestuurder richt de organisatie zodanig in dat deze redelijkerwijs leidt tot verantwoorde hulp.</p>	

De bestuurder licht toe dat Jarabee zich in een roerige tijd bevindt door de kwetsbare financiële positie van de organisatie, hetgeen risico's voor de continuïteit van zorg oplevert. Dit vraagt om een verzakelijking van het primair proces, tijdschrijven, verbeteren van de bedrijfsvoering en strategisch relatiemanagement. Het draaiboek continuïteit cruciale Jeugdhulp is in werking gesteld

¹ Onder bestuurder wordt verstaan degene die eindverantwoordelijk is voor de organisatie. Dit kan bijvoorbeeld ook een gezinshuisouder zijn.

waarbij de Jeugdautoriteit, de jeugdhulpregio Twente en SamenTwente/OZJT nauw betrokken zijn en werken met Jarabee aan een herstel- en continuïteitsplan.

Jarabee streeft ernaar om van matching een apart product te maken om dit kostendekkend te kunnen uitvoeren. Goede matching vertaalt zich in minder breakdowns. Volgens de bestuurder zijn verdere aandachtspunten het teruglopen van het aantal pleeggezinnen en het ontwikkelen van kleinschalige voorzieningen samen met andere zorgaanbieders en ketenpartners in de regio Twente.

De bestuurder geeft aan samenwerking te stimuleren door voorbeeldgedrag op bestuurlijk en casuïstiek niveau te laten zien, neemt deel aan de regionale stuurgroep van het expertisenetwerk jeugd in Overijssel en is landelijk actief met betrekking tot pleegzorg.

Uit de gesprekken die de inspectie met pleegzorgbegeleiders voert en de ontvangen stukken die zij inziet, blijkt dat Jarabee voldoet aan professionele standaarden en kwaliteitseisen die passend zijn bij de ontwikkelingen in het veld. De bestuurder geeft als voorbeeld dat het streven is om nieuwe pleeggezinnen video interactie begeleiding wordt ingezet waar dit gewenst is.

Ook beschikt Jarabee over een ruim opleidingsaanbod waarmee de bestuurder de pleegzorgbegeleiders en gedragswetenschappers in staat stelt om hun kennis en vaardigheden actueel te houden.

De inspectie maakt uit de gesprekken met medewerkers en inzage in personeelsdossiers op dat de pleegzorgafdeling van Jarabee beschikt over deskundige, vakbekwame en geschoolde medewerkers. De pleegzorgbegeleiders zijn SKJ geregistreerd. De medewerkers vertellen dat zij hun kennis up-to-date houden door middel van trainingen van intern leerplatform, inzet van de Jarabee Academie of extern.

De inspectie heeft gezien dat Jarabee beschikt over een verklaring omtrent het gedrag van de medewerkers. De manager pleegzorg geeft aan: 'de medewerkers zijn ons kapitaal'. Jarabee investeert in het behoud van personeel door onder andere doorgroeimogelijkheden te bieden. Dit resulteert bij pleegzorg in stabiele teams met medewerkers die al lang bij Jarabee werkzaam zijn.

Verbeterpunt:

- In verband met de kwetsbare financiële positie moet Jarabee een herstel- en continuïteitsplan maken en uitvoeren. De inspectie verwacht dat hierbij expliciete aandacht uitgaat naar welke consequenties dit heeft voor de pleegzorg, juist omdat zorgvuldige matching ter voorkoming van breakdowns, de zwaardere doelgroep en nazorg aan gezinnen waarbij de jeugdige niet teruggaat naar huis, vraagt om investeringen.

Norm 3.3		Oordeel
	De bestuurder verbetert, in een lerend werkklimaat, continu zijn prestaties en de resultaten van de hulp.	

Uit gesprekken met medewerkers, bestuurder en de manager pleegzorg blijkt dat Jarabee in- en tegenspraak georganiseerd heeft door middel van de ondernemingsraad, de jeugdraad en de pleegouderraad. De pleegouderraad heeft in gesprek met de inspectie aangegeven dat zij betrokken worden bij diverse zaken, waaronder de financiën en de nieuwe visie op medezeggenschap. Maar ook bij zorginhoudelijke zaken zoals een veiligheidsplan. De pleegouderraad wil zichtbaarder worden voor de pleegouders en zou ook betrokken willen worden bij het voorkomen van breakdowns en de deskundigheidsbevordering voor de pleegouders. De manager pleegzorg vertelt dat er twee nieuwe leden bij de pleegouderraad zijn gevonden. Uit de gesprekken en inzage van documenten blijkt dat Jarabee geen clienttevredenheidsinstrument heeft voor jeugdigen/pleegkinderen. Jarabee beschikt over een incidentenregistratiesysteem en maakt per jaar een trendanalyse. De bestuurder geeft de boodschap naar medewerkers: 'melden is om te verbeteren'. Ze ziet dat de meldingsbereidheid toeneemt onder de medewerkers en wil in 2023 per kwartaal de analyse van de meldingen, de breakdowns en medezeggenschap in het managementteam bespreken. Tijdens de inzage van tien clientdossiers kwam de inspectie geen incidentmeldingen tegen.

Verbeterpunten:

- De inspectie verwacht dat Jarabee vast stelt welke situaties als incident beschouwd en geregistreerd moeten worden en dat deze periodiek geanalyseerd worden om hiervan te leren en daarmee de kwaliteit en de veiligheid van de (pleeg)zorg te verbeteren.
- De inspectie verwacht dat Jarabee periodiek clienttevredenheidsonderzoek invoert en blijft investeren in het ophalen van de ervaringen van pleegkinderen, en hun (pleeg)ouders om de kwaliteit van de hulp te verbeteren.

Norm 3.4		Oordeel
	De bestuurder biedt jeugdigen en hun ouders de mogelijkheid voor hun individuele belangen op te komen.	

Jarabee beschikt over een klachtenregeling, deze is opgenomen op de website. Op de website is tevens informatie over de externe klachtencommissie waar Jarabee bij is aangesloten en over het AKJ (heet tegenwoordig Jeugdstem) te vinden.

Bij pleegkinderen komt de vertrouwenspersoon van Jeugdstem niet langs, waar dit bij andere vormen van jeugdhulp wel gebeurt. De manager pleegzorg vertelt dat binnenkort Jeugdstem een voorlichting gaat geven aan de pleegouderraad.

De geïnterviewde pleegouders en pleegkinderen zijn niet op de hoogte van het klachtenproces van Jarabee. Bij klachten wenden zij zich tot de pleegzorgbegeleider.

Aandachtspunt:

- Jarabee moet (pleeg)ouders en kinderen actief informeren over wat ze kunnen doen bij een klacht en over de rol van Jeugdstem.

Bijlage: Verantwoording van het toezicht

De inspectie voerde het toezicht bij Jarabee uit op 4 april 2023. Om tot een gefundeerd oordeel te komen, gebruikte de inspectie voor het toezicht verschillende informatiebronnen. De informatie uit deze bronnen is met elkaar vergeleken en gewogen. Voor het toezicht zijn de volgende bronnen betrokken:

- Gesprekken met drie pleegkinderen.
- Telefonische gesprekken met een ouder.
- Telefonische gesprekken met vijf pleegouders.
- Vragenlijsten ingevuld door 27 pleegouders.
- Gestructureerde interviews met:
 - Zes pleegzorgwerkers
 - Drie gedragswetenschappers
 - Twee leden van de Pleegouderraad
 - De manager pleegzorg
 - De bestuurder
 - De beleidsmedewerker
- Gesprekken met twee verwijzers (gecertificeerde instellingen)
- De check van vijf dossiers op de aanwezigheid van de Verklaring Omtrent het Gedrag van medewerkers, waarbij de inspectie op basis van een aantal criteria zelf de dossiers heeft geselecteerd.
- De check van tien dossiers van pleegkinderen en pleeggezinnen, onder andere op de aanwezigheid van een plan en risico-inschattingen en –beoordelingen en een verklaring van geen bezwaar. Hierbij was een medewerker aanwezig. De inspecties hebben zelf de dossiers geselecteerd.
- Analyse van de volgende documenten:
 - Opleidingsplan pleegzorg 2022-2024
 - Opleidingsjaarplan Jarabee 2020-2023
 - Formats: Aanbodsverslag, checklist indicatoren veiligheid kind in pleegzorg en pleegouderintake
 - Registratie en trendanalyse 2021 van incidenten
 - Analyse klachten intern Jarabee over 2021
 - AKJ-jaarverslag 2022
 - Methodische matches
 - A3 Jarabee jaarplan (thema tevredenheid)
 - Bestuursbericht januari en februari 2023

Duidelijk. Onafhankelijk. Eerlijk.

www.igj.nl